

A szolnoki Koldusopera

Polly: Molnár Piroska

Színházaink több mint tíz éve játsszák Brecht-darabjait, de a német drámaíró még mindig nehéz dió a színházcsinálónak, rendezőnek, színészeknek egyaránt. A nálunk legtöbbet játszott Brecht-darab, a *Koldusopera* a kivétel. Több kitűnő előadását láttuk már, egyiket épp itt Szegeden.

A szolnoki színház pénteken este Berényi Gábor rendezésében mutatta be Brecht népszerű zenés játékát. A produkció az összes eddigi vállalkozás tapasztalatait hasznosította. Ez meg is látszott az előadás átgondoltságán, kiegyensúlyozottságán, jó értelemben vett rutinosságán. Erződött, hogy a rendező és a színészek ismerős közegben mozogtak. A közönség magatartásán is erződött egyébként, hogy Brecht világa nem ismeretlen számunkra. Az elmúlt tíz évben nemcsak a művészek, a közönség is közelebb jutott a német író epikus színházához.

Berényi Gábor az epikus stílus keretei között tartotta az előadást, de nem komplotálta túl ezt a színjátszást. A produkció kiegyensúlyozottsága mindenekelőtt ebből következett.

A szereplők között, aki különösen a groteszk motívumok kidolgozásában nyújtottak újszerűt, ismerősöket is találtunk. Solti Bertalan, Kossuth-díjas, Peacock szerepét játszotta, s Bókay Mária, aki Szegeden kezdte pályáját, Tigris Brown lányaként aratott szép sikert. Bicska Maxi bandájának tagjai között pedig ott találtuk a valamikor szintén szegedi Mucsi Sándort.

A szegedi színészbarátok számára azonban ez a produkció mindenekelőtt azért érdekes, mert az egyik főszerepet, Polly szerepét, sze-

Nagy Zsolt felvétele
Molnár Piroska,
a szolnoki Polly

gedi színésznő, a fiatal Molnár Piroska vendégként játszotta. Sokszínű karaktert formált, árnyaltan felépített alakításban mutatta be a Peacock lányának alakját, s balladait nagyon szépen énekelte. Nemcsak azért tapsoltunk neki szívesen, mert szegedi.

Ü. L.

Szovjet-est a Magyar Televízióban

Március 25-én szovjet estét sugároz a Magyar Televízió. A változatosan szerkesztett gazdag programban, bevezetésként egy óras összeállítás ad képet a Szovjetunió tájairól, majd friss tájékoztatás következik a szovjet tudomány legújabb eredményeiről. Ezt követően vidám zenés műsorban lépnek fel a szórakoztatás, a nevetetés legjobb szovjet művészei. Ebben a blokkban a cirkusztól az operáig mindenki találhat kedvére valót.

Az esti műsor kiemelkedő darabja a *Virinea* című film, amely a forradalom napjaiban játszódik, s egy aszszony hősiességét mondja el magas művészi színvonalon.

Képernyő

Az utolsó ítélet

Clementine, a péntek esti tévéfilm hősnője nem találja helyét az emberek közösségében — ezért eltávolítja az emberek közösségéből. Azok közé, akik szintén a törvényes kereteken kívül keresték a maguk sajátos helyét, s akiket az igazságszolgáltatás paragrafusai más közegben, más helyen gyűjtenek össze: a börtönben. De Clementine, az utcalány sorsa nem alakulhat úgy, mint más lebukotté. Ő az ellenállási mozgalom harcosának számít, a gettókban asszonyok életét mentette meg hihetetlen életkedvével, a borzalmakon is átmosolygó optimizmussal, agilis szervező munkájával. S a tárgyaláson mellette, érte vallanak az egykori gettótársak. Egy év, másfél év, három év üzletszerű kéjelgésért, fiatalok elcsábításáért — ilyesmit fontolgat a bíró.

De hogyan kerülhetett Clementine újra a vádlottak padjára? És hogyan ítéltékhet felette az a társadalom, melynek köztisztelőtű polgáraiért, azok életéért éppen Clementine tett oly sokat a náci haláltáborokban?

Ezek a kérdések izgatják a magyar származású francia író, Vercorst, aki maga is belülről, a részt vevő szemtanú-közelségből ismeri a francia ellenállási mozgalmat. Tévéfilmre írt Clementine című novellája képernyőnkön *Az utolsó ítélet* hompolygó-címét kapta, nem indokolatlanul ugyan, de felesleges nagydobbal társadalmi ügyvédek determinálva, ráadásul a bíró személyére áttulva azt, ami kimondatlanul, ráadásul a filmben-novellában kimondva is az, társadalmi ellentmondás, (Nem hinném, hogy Shakespeare *Othellójából* A féltékenység ára vagy a Társadalom vétké címmel kellene tévédrámát csinálni.) A Clementine névnek-címnek sajátos hangulata van, ami a tévéfilm általános emberkeresési tartamára is rezonál. Clementine sorsa nem a munkásszáty, nem a parasztság, még csak nem is az értelmiség jellegzetes alakjának társadalmi drámája — egyszeri, egyedi eset, az egyéni sorsú, jobb sorsra érdemes lány külön kis kálváriája. Fejles a társadalom? Igenis, meg nem is. Igen, mert többet törődhetne a Clementine-ekkel — nem, mert senki helyett sem tehet meg mindent, a múlt érdemei nem mentesítenek a jelen kötelességeitől. Dörmölky János rendezése a kettőséget kikerül, így érezhetően nem tudja (tán nem is akarja) nyugvópontot vezetni: katarziszba oldani vagy lázítóan nyitva hagyni a párizsi utcalány históriáját. De hát akkor miféle utolsó ítéletről van szó?

N. L.

PIAC

Úgy látszik, még ha sok is a baromfi, akkor se tudják az árát 26–28 forint alá lecsorítani. Most is ennyiért kaptuk kilóját, Nagy forgalmú piac volt tegnap is Szegeden és viszonylag olcsó árért kaphattunk zöldségféléket, káposztát, különösen pedig az alma ára volt alacsony. A hőmezővásárlási kisállattenyésztő szövetkezet 500 csirkét és 200 tyúkot árult 28, illetve 24 forintért a MÉK-nél 800 darab csirke és 150 tyúk kelt el, itt viszont drágább volt a csirke 2 forinttal. A dorozsmai József Attila tévész és a szegedi Móra tévész sok zöldséget, burgonyát és káposztaféléket hozott, a mihályteleki Új

Sok baromfi — magas árért

Élet tévesz főleg burgonyát kínált, de már spenótot is hozott 10 kilót, 20 forintos áron. A termelői árak allig különböztek a szövetkezeti áráktól, talán csak a tojást adták olcsóbban. Szabad piaci árak:

Áru	Ára (-tól, -ig)
Tojás, db	1,20—1,50
Burgonya, kg	2,00—3,20
Sárgarépa, kg	2,50—3,00
Gyökér, kg	5,00—6,00
Vöröshagyma, kg	5,50—6,00
Fokhagyma, kg	18,00—22,00
Paraj, kg	20,00—22,00
Alma, kg	3,00—6,00
Szőlő, kg	6,00—8,00
Dió, kg	14,00—16,00
Mák, kg	36,00—38,00
Száraz bab, kg	16,00—18,00

Szülők harcai:

Ki tartsa el a gyereket?

Sok az olyan elvált házaspár, ahol nem vitatéma a gyerek eltartása, önként fizetik, és sokszor a paragrafus biztosította összegnél többet. Sajnos, ez a ritkább. Ha nem is kérnek bontáskor tartásdíjat az elváltak, a bíróság akkor is tisztázza a gyerek megélhetésének kifizetését.

A szegedi járásbírószálon 1969-ben az összes polgári perek 34 százaléka volt bon-

tóper és gyermektartási per: a 810 válóper mellett 671 tartási volt. (Ez utóbbi nem olyan szám, ami egyértelmű lenne, hiszen benne van a házasságon kívül született gyerekek tartási pere és a régebben megítélt, de a magasabb összegért a bírósághoz forduló pereskedése is.)

Mindenképpen magas számok ezek. Mutatják, hogy nagyon is sokan igyekeznek gyerekeik gondviselésétől szabadulni. A bíróságok egyre többször ítélik meg, hogy az apánál maradt gyermek neveltetési költségeihez az anya is járuljon hozzá. Ami viszont egészen új: lehet kérni a nyereségrészesedésből is, amit szintén a bíróság ítélhet meg.

Szomorú, hogy alkoholista apák gyerekeinek a védelmére is idegeneknek kell gondolni, hiszen ha a családi életközösség megvan, de a férj a pénzt itálra költi, nem marad a gyereknek és a háztartásra semmi. A törvény biztosítja, hogy a vállalatnál letiltás az átlagkereset arányos részét. A baj csak az, hogy sokan nem ismerik ezt a paragrafust, vagy félnek az iszákos férjtől az asszonyok, hiszen együtt él a család és számtalan brutalitásnak vannak kitéve enélkül is. A közelmúltban egy 3 éves szegedi anyának ítélte meg a bíróság a férj keresetének ötven százalékát. Mint azt az ügyész segen megtudtuk, nemcsak az anya kérheti a kereset letiltását, hanem éppen a még nagyobb családi baj elkerülésére a munkahely vezetői, a tanácsok vb titkárai és az üzemi vagy területi alkohol ellen küzdő társadalmi bizottságok is.

Fontos, hogy megtegye valaki a lépést, bármennyire szomorú is, hogy sok gyermek számára a törvény erejével kell biztosítani a szülői gondoskodást.

P. Sz. M.

Mosdassuk meg a várost!

Sokáig takargatta a télapó utcáinkat, tereinket, meg is tréfált bennünket: háromszor is elolvastotta, majd újból ledobta a hóbundát. Igyekeztünk — bár csak módjával — elhordani a havat, s néha rend is volt, ahol a papok táncolnak, de alapjában véve nem lehattunk elégedettek télen sem a város külsejével. Sőt, ősszel sem sőt... De ne menjünk visszafelé, mert az biztos: ilyen sok port régen kavartak a járművek Szegeden, s annyiszor régen túrlgettük szemünkől, szánkából a piszkot, mint most.

Bűnbak a tél, valóban kegyetlenül rongált az idő: úttestjeink tátonnak, esőcsatornák sebei öntik nyakunkba a maradék vizet, ami éppen nem a tetőkön át keresett magának utat. Fáink, bokraink megpéve. A tél tehet róla, igaz, mindez igaz. De...

De máskor se „vehettük le a napirendről” a telet, máskor is ki kellett szórunk a járdákra a fűrészpórt, a homokot — és máskor se várhattuk, hogy a jótékony tavaszi szél kergette majd a Tiszába. Nekünk kellett megrendezniük máskor is a tavaszi nagytakarítást és bizony tavaly ilyenkor is már most, seprtek a várost.

Most is seprük, sepregetik.

Az a pár utcaseprő naponta végigjárja szakaszát, s az így-úgy megseprert úttestszélek mellett ottmarad a járda piszkosán. Nem az ő dolguk, való igaz. A házfelügyelőké, a háztulajdonosoké —, de bárkire is fogjuk, szemmel láthatólag senkié! Ha söpör is némelyik, a többitől tovább kergeti a szél a piszkot, és nem büntetünk sen-

kit azért, hogy szemetet, vagy éppen nem takarítja azt a szakaszt, amit neki lenne kötelessége.

Esetelgethetnénk hosszasan, idézhetnénk viharos tanács megbeszéléseket, olvasóink leveleit — mind ezt mondják. És most már külön erre a célra alakult üzemünk is van! — vetik fel valahányan. Igaztalanok ne legyünk: mérhetetlen sok gonddal bajlódik ez az új üzem. Nincs gép, nincs munkás. De lassan betölti már létezése harmadik hónapját is, s ha még mindig itt tartunk, akkor valami nagy hiba van. Vagy elhamarkodott dolog volt életre hívása a feltételek megteremtése nélkül, vagy nem támogatják. Vagy... De minek is keressünk mi magyarázatot és minek keresen az a járókelő, aki éppen nyeli a port? Azért volt szükség erre az új üzemre, mert nem volt jó úgy, ahogy eddig volt, és éppen azt nem akartuk, hogy így fessen a város. S ha kevés is volt tavaly a városban például a mosókocsi, most még azokat se láttuk. Hol vannak? „Le-robbantak”. De kit ért váratlanul, hogy a kiöregedett géppark felmondja a szolgálatot? Úgy érezzük, jogos ez a kérdés, s a városi tanácsnak is utána kellene komolyan néznie.

Három hetünk van még a nagy ünnepségre, s itt vagyunk — tele ígérekkel — a piszkosnak, lehangelőnek régen nem látott városban. Legfeljebb 3–4 nap van még gondolkodásra s aztán tenni kell valamit — akár kölcsöngépekkel, akár alkalmi munkásokkal vagy társadalmi segítségével —, ha nem akarjuk ilyen külsővel fogadni a 25. tavaszt!

P. Szőke Mária

A tél még jó erőben van

Meteorológiai helyzetkép

Március 15-én 1915-ben Budapesten csaknem 20 fokig emelkedett a higanyszál. Most, vasárnap, előreláthatólag örülhetek az országban azon a vidékeken, ahol a hőmérséklet eléri majd a 12 fokot, de a nyugaton lakók 5 foknál sem számíthatnak többre.

Európában ugyanis — amint erről dr. Tardos Béla, a Központi Meteorológiai Intézet tudományos főmunkatársa adott tájékoztatást — öt magyarországi területen, Kaunas és Moszkva, illetve Kijev és Leningrád között olyan havazás kezdődött a hét végén, ami a tél közepi időjárásnak is becsületére válnék. Az az enyhülés pedig, amiről Svédországból érkezett jelentés szerint, mindössze annyi, hogy az egy-két nappal ezelőtti mínusz húsz-huszonegy fok helyett szombaton reggel már „csak” mínusz tíz fokos minimumokat mértek.

A tél tehát „öregszik” ugyan, de még mindig él, és — sajnos — túlságosan jó erőben van. Bizonyítják

ezt a mi hegységeink hóviszonyai is. Magyarországon ugyan nincs olyan hideg, mint Svédországban, és nincs akkora havazás, mint Ukrajnától északra, de a Szabadság-hegyen 35, a Dobogókőn 84, a Kékestetőn 103, sőt a Galyatetőn 110–111 centiméteres hótakaró volt szombaton.

Nem túlságosan vigasztaló az európai időjárás várható alakulása sem.

Nálunk vasárnap estig nyugaton erősen, másutt változóan felhős időt várnak a meteorológusok. Az egyetlen „vígasz”: 1883-ban március 15-én a fővárosban mínusz 7 fokot is mértek.

Szeged szobrai

I. István
(kb.
970–975–1038)

(200.) Nagy királyunk szobra a Dóm homlokzatán látható. Az 1930-ban felállított alkotás Tóth István munkája.

VASÁRNAP.
1970. MÁRCIUS 15.

DELMAGYARORSZAG 5